

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. marts 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 221 (Alm. del) af 22. februar 2018 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren sende et notat der gennemgår reglerne for anvendelse af opsparede midler på de enkelte ministerområder, herunder hvorvidt disse regler nødvendigvis bør have denne udformning for at opfylde Budgetlovens bestemmelser? I notatet ønskes oplyst:

1. Om det er korrekt at et ministerium ikke kan have et nettoforbrug af opsparede midler medmindre dette fremgår af en bevillingslov og om dette betyder, at et ministerium aldrig kan være sikker på at få lov til at nedbringe sin beholdning af opsparede midler gennem forbrug i et senere finansår.
2. Om det er muligt for et ministerium at søge Finansministeriet eller finansudvalgets tilladelse til at bruge opsparede midler i løbet af et finansår og i hvilke tilfælde en sådan tilladelse kan gives - og om der er eksempler på, at en sådan tilladelse er givet.
3. Om et ministerium kan opnå tilsagn fra Finansministeriet om at regeringen vil foreslå at bruge opsparede midler på sit finanslovsforslag eller i finanslovsaftalen, og dermed opnå en vis sikkerhed for at kunne have et nettoforbrug af opsparring i det pågældende finansår.
4. Hvad Finansministeriets vurdering er af betydningen af de gældende regler for opsparring for det enkelte ministeriums brug af opsparingsordningen, herunder af om de ret restriktive regler kan medføre "benzinafbrænding".
5. Om reglerne kunne udformes mere lempeligt uden at komme i konflikt med Budgetloven i betragtning af, der er normalt er betydelige og forudsigelige ubrugte midler under de statslige udgiftslofter, og at der ikke nødvendigvis er problemer med underskudskravene hvert år.

Svar

I 2012 vedtog den daværende SRSF-regering, Venstre og Det Konservative Folkeparti budgetloven, der blandt andet indførte årlige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Budgetloven og udgiftslofterne trådte i kraft i finansåret 2014 med det formål at sikre, at den offentlige udgiftsudvikling følger den planlagte udvikling i de mellemlistede planer, både når finansloven og kommunernes og regionernes budgetter bliver lagt, og når de udmøntes. I staten må de udgifter, der er omfattet af delloftet for driftsudgifter, derfor samlet set ikke overstige delloftet, hverken ved udarbejdelsen af finansloven eller i finansåret.

Forbrug af opsparing øger disponeringsmulighederne på samme måde som en merbevilling. I budgetlovens optik er en udgift en udgift, uanset om den vedrører ny bevilling eller videreførsel af uforbrugt bevilling fra tidligere år. Med budgetloven er der således rettet op på den tidligere styringsmæssige skævhed, som lå i, at ministerierne kunne øge deres samlede dispositionsmuligheder i et år, uden at det var udtryk for en aktiv politisk prioritering.

Nettoforbruget af opsparing skal for hvert ministerområde samlet set være neutralt eller negativt. Ministerierne kan inden for den ramme få mulighed for at nettoforbruge opsparing for ministerområdet som helhed på to måder. For det første kan der indbudgetteres forbrug af opsparing på finansloven, hvorved det er en politisk prioritering på linje med øvrige prioriteringer på finansloven. Indbudgettering af forbrug af opsparing er sket på alle finanslove siden budgetlovens indførelse.

For det andet kan der gives mulighed for at nettoforbruge opsparing i løbet af finansåret, såfremt der er tilstrækkelig luft mellem den seneste prognose for ministeriernes samlede driftsudgifter og delloftet for driftsudgifter. Der er i årene 2014-2017 givet mulighed for nettoforbrug af opsparing i løbet af finansåret for mellem 0,3 og 0,8 mia. kr. årligt på baggrund af anmodninger fra ministerierne.

Ovenstående vedrører ministerområdernes driftsudgifter som helhed. Principperne for forbrug af opsparing følger et rammep princip ligesom de øvrige bevillinger på finansloven. Ministerierne har på den baggrund en betydelig fleksibilitet i finansåret, herunder til at udligne forventede mindreforbrug for nogle institutioner via forbrug af opsparing for andre.

Den konkrete administration af opsparingsreglerne viser, at ministerierne i vid udstrækning anvender den fleksibilitet, de har til rådighed. Finansministeriet har i den forbindelse ikke kunnet konstatere et ændret adfærdsmønster, som indikerer 'benzinafbrændning'.

Reglerne for forbrug af opsparing er ikke ændret siden budgetlovens ikrafttrædelse.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister